

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudijskoj i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine

Koristeći se ovlastenjima koja su mi data u članu V. Aneksa 10 (Sporazum o sprovođenju civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je Visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja navedenog Sporazuma o sprovođenju civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebno uzimajući u obzir član II.1. (d) prethodno spomenutog Sporazuma prema kojem Visoki predstavnik “pruža pomoć kada to ocijeni neophodnim, u iznalazenju rješenja za sve probleme koji se jave u vezi sa civilnim sprovođenjem”;

Pozivajući se na stav XI.2 Zaključaka sa Konferencije o sprovođenju mira koja je održana u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, a na kojoj je Vijeće za sprovođenje mira pozdravilo namjeru Visokog predstavnika da upotrijebi svoj konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja Sporazuma o sprovođenju civilnog dijela mirovnog ugovora kako bi pomogao u iznalazenju rješenja za probleme, kako je prethodno rečeno, “donosjenjem obavezujućih odluka, kada procijeni da je to neophodno” u vezi odredjenih pitanja uključujući (u skladu sa taktom (c) ovog stava) “mjere u svrhu osiguranja sprovođenja Mirovnog sporazuma na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih Entiteta”;

Pozivajući se dalje na stav I.2.a Zaključaka pomenute Konferencije u Bonu prema kojima je uočeno “da je nepristrasno

i neovisno pravosudje" od "sustinskog znacaja za vladavinu zakona i pomirenje u Bosni i Hercegovini" da proces imenovanja sudija i tuzilaca mora biti temeljen na profesionalnim sposobnostima, da je nuzno uspostavljanje ustanova za edukaciju sudija i tuzilaca, i da je kontrola pravosudnog sistema element od sustinskog znacaja za pomenuti proces;

Imajuci u vidu stav II.2 Aneksa Deklaracije Vijeca za implementaciju mira (Madrid, 16. decembar 1998. godine) u kojem se "naglasava vaznost pojacanih napora u sprovođenju pravosudne reforme, koje koordinira Visoki predstavnik, kako bi se pruzila podrška naporima organa vlasti u Bosni i Hercegovini" i "apelira na Visokog predstavnika da dalje razvija sveobuhvatni strateski plan reforme pravosudja, kojim se utvrđuju kratkorocni i dugorocniji prioriteti, u dogovoru sa tim organima, Vijećem Evrope, OSCE-om, UNMIBH-om i drugim organizacijama";

Rukovodeci se stavom 2. i stavom 3. moje Odluke o osnivanju Nezavisne pravosudne komisije od 14.marta 2001. godine (Sluzbeni glasnik Bosne i Hercegovine br. 10/01, Sluzbene novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 14/01, Sluzbeni glasnik Republike Srpske br. 17/01) u kojima se navodi da ce "Mandat Nezavisne pravosudne komisije ukljuciti pitanja koja se odnose na unapredjenje vladavine zakona i reformu pravosudja. Odgovornosti Nezavisne pravosudne komisije ce biti u skladu sa ovim mandatom i obuhvatice: (Š) – vodjenje i koordiniranje reformi koje uticu na sudstvo, tuzilastva, strucna udruzenja i srodne strukture, postupke ili institucije, ukljucujuci pruzanje pomoci ili potpore u procesu razvoja novih pravnih propisa". Dalje "u izvorsavanju svog mandata i odgovornosti, Nezavisna pravosudna komisija ce imati sljedeca ovlastenja: (Š) – da predlaze Visokom predstavniku da koristi svoja ovlastenja prema Dayton-skim mirovnim sporazumima ili uslovima za njegovo sprovođenje";

Shvatajuci da je potpuno neovisan i nepristrasan sudski i tuzilacki sistem neophodan da bi se osigurala vladavina zakona

u oblasti krivicnog, gradjanskog i privrednog prava i da bi se zagarantovao napredak u oblasti ljudskih prava i sloboda i pomirenja u Bosni i Hercegovini;

Razmatrajuci Zakon o sudijskoj i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine od 17. maja 2000. godine (Sl. novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 22/00, i br. 20/01);

Uocavajuci da odredjeni organi izvrzne vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine odbijaju da djeluju u okviru uspostavljenog pravnog sistema i ne ispunjavaju svoje zakonske obaveze u skladu sa gore pomenutim zakonom i tako onemogucavaju napore pravosudne reforme i efikasno ostvarivanje pravde;

Uocavajuci da se sudijsko i tuzilacko imenovanje, disciplinski postupci i postupci smjenjivanja moraju vrsiti u skladu sa objektivnim kriterijima koji su utemeljeni na strucnim kvalifikacijama i transparentnim postupcima kako bi se osiguralo pravosudje koje je zastitnik vladavine zakona u Federaciji Bosne i Hercegovine;

Imajuci na umu da masovni, istovremeni prestanak mandata sudijama i tuziocima izaziva znacajni poremećaj u ostvarivanju pravde na efikasan i ispravan nacin;

U cilju garantiranja strucnog, efikasnog i nepristrasnog odabira, imenovanja, disciplinskog postupka i postupka smjenjivanja sudija i tuzilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine;

Razmotrivsi i imajuci u vidu sve gore navedeno, ovim donosim sljedecu

Odluku

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudijskoj i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je prilozen uz ovu Odluku i cini njen sastavni dio, stupa na snagu kao Zakon

Federacije Bosne i Hercegovine na dan 3 avgust, 2001 godine.

Clan 1.

U clanu 4., iza prve recenice stava 2. Zakona o sudijskoj i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Sluzbene novine Federacije Bosne i Hercegovine 22/00, 20/01)

(u daljem tekstu: "Zakon") dodaje se sljedeća recenica: "Izuzetno, profesori pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini iz oblasti ustavnog prava, krivичnog prava ili procesnog krivичnog prava, građanskog prava ili građanskog procesnog prava, upravnog prava, privrednog prava ili porodičnog prava mogu biti imenovani za sudije Ustavnog suda Federacije bez položenog pravosudnog ispita."

Clan 2.

U clanu 5. stav 4. iza riječi: " kantonalna komisija te preporuke dostavlja" brišu se riječi: "nadležnom kantonalnom ministarstvu pravde", a dodaju se riječi: "odgovarajućem tijelu utvrđenom u skladu sa ovim Zakonom."

Clan 3.

U clanu 9. iza stava 2. dodaje se sljedeći stav 3. koji glasi: "Komisije i tijela koja vrše imenovanje će osigurati da sva slobodna mjesta u komisijama budu popunjena prije isteka mandata svakog od članova komisije u skladu sa postupcima utvrđenim pravilnikom nadležne komisije."

Clan 4.

U clanu 16. stav 4. iza riječi: "potrebe sudova i tuzilastava.", dodaju se sljedeće recenice koje glase: "Nakon toga, sva nova slobodna mjesta moraju biti oglašena najmanje 160 (stotinu šezdeset) dana prije datuma isteka mandata sudije ili tuzioca koji vrši tu funkciju. U slučaju iznenadno ili neočekivano slobodnog mjesta sudije ili tuzioca, oglas mora biti objavljen u roku od 30 (trideset) dana od dana

upraznjenja tog mjesta.”

Clan 5.

U clanu 17. stav 3. rijeci: “30 dana” zamjenjuju se rijecima: “60 dana.”

Clan 6.

Clan 20. mijenja se i glasi: ” U slucaju imenovanja na federalnom nivou, Federalna komisija (za potrebe ovog clana 20. “Komisija”) ce pregledati sve primljene prijave po Pravilniku kojim se regulise predlaganje sudija/tuzilaca i kriterijima navedenim u clanu 4. i 18. ovog Zakona. Pored toga, Komisija ce obaviti pojedinačne usmene intervjuje kandidata u skladu sa postupcima navedenim Pravilnikom kojim se regulise predlaganje sudija/tuzilaca.

Kada predlaze kandidate organu koji vrši imenovanje, Komisija je dužna da tom organu dostavi detaljan opis za svakog predloženog kandidata uz kopiju odgovarajućeg prijavnog materijala.

Komisija ce predložiti kandidate organu koji vrši imenovanje u skladu sa sljedećim pravilima:

1. Za 1 (jedno) slobodno mjesto za istu funkciju, Komisija ce predložiti 2 (dva) kandidata;
2. Za 2 (dva) ili 3 (tri) slobodna mjesta za istu funkciju, Komisija ce predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 1 (jedan);
3. Za 4 (četiri) ili 5 (pet) slobodnih mjesta za istu funkciju, Komisija ce predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 2 (dva);
4. Za više od 5 (pet) ali ne više od 10 (deset) slobodnih

mjesta za istu funkciju, Komisija ce predloziti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 3 (tri) kandidata;

5. Za vise od 10 (deset) ali ne vise od 20 (dvadeset) slobodnih mjesta, Komisija ce predloziti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 4(cetiri) kandidata;

6. Za vise od 20 (dvadeset) slobodnih mjesta za istu funkciju, Komisija ce predloziti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 6 (sest) kandidata;

Komisija nije obavezna postupati po clanu 20. stav 3. samo pod uslovima:

(i) ako ne postoji dovoljan broj prijavljenih kandidata da se zadovolje zahtjevi iz clana 20 stava 3 ili

(ii) ako Komisija, nakon sto je razmotrila sve prijavljene kandidate za slobodno mjesto, utvrdi da postoji nedovoljan broj prijavljenih kandidata koji zadovoljavaju kriterije navedene u clanu 4. i 18. ovog Zakona.

(iii) Primjena tacke (i) ili tacke (ii) ovog stava od strane Komisije nece predstavljati razlog za organ koji vrsi imenovanje da uspori ili prekine postupak imenovanja.

Ukoliko Komisija ne predlozi broj kandidata kako je propisano stavom 3 ovoga clana, dostavit ce organu koji vrsi imenovanje detaljne razloge u vezi s tim u pismenoj formi.

Organu koji vrsi imenovanje ce se predloziti kandidati po redoslijedu prvenstva pri izboru, tako da ce se kao prvi kandidat predloziti prvi izbor Komisije, kao drugi kandidat ce se predloziti drugi izbor Komisije i tim redom do kraja liste.

Za imenovanja sudija i tuzilaca na kantonalnom i opcinskom

nivou, nadležna kantonalna komisija će primijeniti isti postupak, s tim da će kantonalna komisija prijedlog kandidata i njihov redoslijed utvrditi zajedno sa nadležnom Federalnom komisijom. Komisija će preporučenom postom poslati listu predloženih kandidata nadležnom organu koji vrši imenovanje.”

Član 7.

Dodaje se novi član 20a. koji glasi: “U slučaju predlaganja i imenovanja tuzilaca, primijenjivat će se sljedeći postupak:

Organ koji vrši imenovanje će biti:

1. Predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednika Federacije, za imenovanja na federalnom nivou;
2. Predsjednik kantona uz saglasnost potpredsjednika kantona, za imenovanja na kantonalnom i općinskom nivou za kantone sa specijalnim rezimom (Srednjobosanski i Hercegovačko-Neretvanski), kao i za teritoriju grada Mostara;
3. Predsjednik odgovarajućeg kantona, za ostala kantonalna i općinska imenovanja.

Nakon što od Komisije primi listu predloženih kandidata, organ koji vrši imenovanje treba da u roku od 20 (dvadeset) dana imenuje kandidate sa te liste. Organ koji vrši imenovanje treba da imenuje kandidate po redoslijedu kako su poredani na listi predloženih kandidata. U slučaju da izmijeni redoslijed, organ koji vrši imenovanje će detaljno u pismenoj formi, obrazložiti Komisiji svoje razloge za svakog kandidata pojedinačno.

U slučaju da organ koji vrši imenovanje ne imenuje nikoga od predloženih kandidata sa liste koju je dostavila nadležna Komisija u roku od 20 (dvadeset) dana od dana prijema liste,

smatraće se da su kandidati, čiji broj odgovara broju slobodnih mjesta, imenovani od strane organa nadležnog za imenovanje po redoslijedu sa liste Komisije.

U slučaju da organ koji vrši imenovanje imenuje manji broj predloženih kandidata od broja slobodnih mjesta u roku od 20 (dvadeset) dana od dana prijema te liste, broj predloženih kandidata jednak broju preostalih slobodnih mjesta će se smatrati imenovanim na tu funkciju prema listi kandidata od strane organa nadležnog da vrši imenovanje, uzimajući prvo-rangiranog preostalog kandidata sa liste i tako redom dok se ne popune slobodna mjesta. Sva imenovanja iz člana 20a., bilo da su izvršena od strane organa koji vrši imenovanje ili da se u skladu sa ovim Zakonom smatraju izvršenim od strane organa koji vrši imenovanje, stupice na snagu odmah, a Komisija će, što je moguće prije, obezbijediti objavljivanje imenovanja u odgovarajućim službenim novinama.

Organ koji vrši imenovanje može odbiti da imenuje kandidata sa liste predloženih kandidata jedino u slučaju da taj kandidat ne ispunjava minimalne uslove propisane u članu 4. ovog Zakona za mjesto za koje je on/ona predložen/a. U tom slučaju, organ koji vrši imenovanje će obavijestiti nadležnu Komisiju, ali ne kasnije od 10 (deset) dana od prijema liste predloženih kandidata, navodeći specifične kriterije koje kandidat nije ispunio. Komisija će onda u periodu od 10 (deset) dana, organu koji vrši imenovanje predložiti drugog kandidata ili dokazati da kandidat ispunjava minimalne uslove propisane zakonom ili će pismenim putem obavijestiti organ koji vrši imenovanje da nema drugog kandidata koji bi mogao biti predložen, navodeći razloge. Organ koji vrši imenovanje će imati period od 20 (dvadeset) dana od prijema odgovora od strane Komisije u kojem treba da imenuje kandidate na upraznjena mjesta, a u skladu sa postupkom uređenim članom 20a. stav 3. do stava 7.

Odredba člana 20a. će se primjenjivati na sva predlaganja kandidata koja su u toku na dan stupanja na snagu ovog Zakona. U slučaju da je nadležna Komisija već poslala listu

predlozenih kandidata nadležnom organu koji vrši imenovanje, rok naveden u članu 20a. stav 3. će početi teći od dana stupanja na snagu ovog Zakona.”

Član 8.

Dodaje se novi član 20b. koji glasi: “U slučajevima koji se odnose na predlaganje i imenovanje sudija, primijenit će se sljedeći postupak:

Komisija će poslati listu predlozenih kandidata organu koji vrši imenovanje sudija, a koji je određen Ustavom Federacije BiH. Organ za imenovanje treba da imenuje kandidate po redoslijedu kako su poredani na toj listi. U slučaju da ne prati redoslijed Komisije, organ koji vrši imenovanje će, u pismenoj formi i detaljno, dostaviti Komisiji konkretne razloge za svakog kandidata pojedinačno. Organ koji vrši imenovanje može odbiti da imenuje kandidata sa liste predlozenih kandidata jedino u slučaju da taj kandidat ne ispunjava minimalne uslove propisane u članu 4. ovog Zakona, za mjesto za koje je on/ona predložen/a. U tom slučaju, organ koji vrši imenovanje će obavijestiti nadležnu Komisiju, ali ne kasnije od 10 (deset) dana od prijema liste predlozenih kandidata, navodeći specifične kriterije koje kandidat nije ispunio. Komisija će onda u periodu od 10 (deset) dana organu koji vrši imenovanje predložiti drugog kandidata ili će dokazati da kandidat ispunjava minimalne uslove propisane zakonom ili pismenim putem obavijestiti organ koji vrši imenovanje da nema drugog odgovarajućeg kandidata koji bi mogao biti predložen, navodeći razloge. Odredbe člana 20b. će se primjenjivati na predlaganja kandidata koja su u toku na dan stupanja na snagu ovog Zakona.”

Član 9.

Dodaje se novi član 20c. koji glasi: “Kandidat se ne može imenovati na funkciju sudije ili tuzioca ukoliko ga Komisija nije predložila za tu funkciju. Kandidat će biti obavješten da

li ga je Komisija predložila ili ne za imenovanje.”

Član 10.

Član 21. se mijenja i glasi: “U roku od 90 (devedeset) dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, sve Federalne i kantonalne komisije će, u okviru svoje nadležnosti, izdati posebne potvrde svim sudijama i tuziocima na funkciji navodeći datum isteka mandata svakog pojedinog sudije ili tuzioca, i navodeći na jasan i nedvosmislen način da obavljanje funkcije sudije, tuzioca ili člana Komisije (gdje je to primjenjivo) nakon isteka njihovog mandata predstavlja povredu zakona. Nakon toga, u vrijeme imenovanja bilo kojeg tuzioca u skladu sa ovim Zakonom, nadležna Federalna ili kantonalna komisija koja je uključena u proces imenovanja mora dostaviti imenovanom posebnu potvrdu u kojoj je naveden datum kada mu istice mandat.”

Član 11.

Dodaje se član 21a. koji glasi: “Nadležna Federalna ili kantonalna komisija će, u roku koji nije kraci od 180 (stotinu osamdeset) dana prije isteka mandata bilo kojeg sudije, tuzioca ili člana komisije, izdati obavještenje tom sudiji, tuziocu ili članu komisije informisuci ga o predstojećem isteku njegovog/njenog mandata i navodeći na jasan i nedvosmislen način da obavljanje funkcije sudije, tuzioca ili člana komisije (gdje je to primjenjivo) nakon isteka mandata, predstavlja povredu zakona.

U isto vrijeme kada se izdaje obavještenje pomenuto u prethodnom stavu, Federalna ili kantonalna komisija će poslati kopiju obavještenja o isteku mandata, navedenog u prethodnom stavu, nadležnom Federalnom ili kantonalnom ministarstvu pravde, nadležnom sudu ili tuzilastvu i svakom drugom nadležnom organu koji vrši imenovanje u skladu sa ovim Zakonom, kako bi oni mogli pravilno izvršiti svoje obaveze navedene u članovima 6., 7., 8., 9. i 16. ovog Zakona.

U slučaju da mandat sudije, tuzioca ili člana komisije istice u roku od 180 (stotinu osamdeset) dana ili kracem roku nakon što je izvršena provjera u skladu sa stavom 1. člana 21., nadležna Federalna ili kantonalna komisija mora takodje poslati "obavijest o isteku mandata u roku od 180 (stotinu osamdeset) dana" nadležnom Federalnom ili kantonalnom ministarstvu pravde, nadležnom sudu ili tuzilastvu i svakom drugom nadležnom organu koji vrši imenovanje u skladu sa ovim zakonom, kako bi oni mogli bez odlaganja izvršiti svoje dužnosti navedene u članovima 6., 7., 8., 9. i 16. ovog Zakona."

Član 12.

Član 22. mijenja se i glasi:

"Prije pokretanja postupka za smjenjivanje sudije ili tuzioca, organ ovlasten odgovarajucim zakonom za pokretanje toga postupka će zatražiti misljenje od Federalne komisije.

Organ koji zahtijeva misljenje po ovom članu, će dostaviti Federalnoj komisiji navod(e) koji cine osnovu postupka za smjenjivanje, te će priložiti sve dokaze, ukljucujuci isprave i izjave svjedoka kojima se dokazuju ti navodi.

Nadležna kantonalna komisija će razmatrati i glasati sa Federalnom komisijom u slučajevima koji se odnose na postupke smjenjivanja sudija i tuzilaca na općinskim i kantonalnim nivoima.

Niti jedan postupak smjenjivanja se neće pokrenuti protiv sudije ili tuzioca ukoliko Federalna komisija prethodno ne da misljenje u kojem će navesti da postoji dovoljna činjenicna i pravna osnova za pokretanje postupka smjenjivanja sudije ili tuzioca, a koji će se onda voditi u skladu sa odgovarajucim zakonom.

Misljenje Federalne komisije neće biti predmetom preispitivanja u bilo kojem sudskom ili upravnom postupku."

Clan 13.

Clan 27 mijenja se i glasi:

“Organ koji je po zakonu ovlasten da udalji sudiju ili tuzioca od vršenja funkcije trazice misljenje od Federalne komisije u pogledu postojanja dovoljnih cinjenicnih i pravnih osnova za udaljenje u roku od 5 (pet) dana nakon udaljenja sudije ili tuzioca od vršenja njegove funkcije.

Organ koji zahtijeva misljenje u skladu sa ovim clanom ce dostaviti Federalnoj komisiji navod(e) koji cini(e) osnovu za udaljenje i priloziiti sve dokaze ukljucujuci isprave i izjave svjedoka kojima se dokazuju ti navodi.

Ukoliko se ne zatrazi misljenje i ne podnese dokumentacija koja se zahtijeva prema stavu 1. i stavu 2. ovog clana, to ce imati za posljedicu da se udaljenje od vršenja funkcije automatski opoziva, i sudija ili tuzilac koji su bili udaljeni odmah vracaju na izvršenje svoje funkcije.

Ukoliko Federalna komisija zakljuci da nema dovoljno cinjenicnih i pravnih osnova za udaljenje sudije ili tuzioca, sudija ili tuzilac ce odmah po nalogu Federalne Komisije biti vracen da obavlja svoju funkciju.

Misljenje Federalne komisije nece biti predmetom preispitivanja u bilo kojem sudskom ili upravnom postupku.

Sudija i tuzilac nece biti udaljeni od vršenja funkcije za period duzi od 180 (stotinu osamdeset) dana od dana udaljenja od vršenja funkcije, ako se u tom roku ne pokrene postupak smjenjivanja. Ukoliko udaljenje bude trajalo duze od 180 (stotinu osamdeset) dana bez pokretanja postupka za smjenjivanje, udaljenje ce se po nalogu Federalne komisije ponistiti.

Nadlezna kantonalna komisija ce razmotriti i glasati sa Federalnom komisijom u slucajevima postupaka udaljenja od

vršenja funkcije koji se vode protiv sudija ili tuzilaca na općinskim i kantonalnim nivoima.

w U slučaju da je u toku udaljenje sudije ili tuzioca od vršenja funkcije, organ koji je izvršio udaljenje, mora se pridržavati postupka koji je utvrdjen u stavovima 1. do 7. ovog člana koji se odnosi na udaljenje tog sudije ili tuzioca. Rokovi utvrdjeni u stavu 1. ovog člana će početi da teku 5 (pet) dana od stupanja na snagu ovog Zakona”.

Član 14.

U članu 74., iza riječi: “odgovarajućom kantonalnom komisijom provodeći” brišu se riječi: “preliminarnu, naknadnu i konačnu provjeru”, a dodaju se riječi: “konačnu provjeru.”

Član 15.

Ovaj Zakon stupa na snagu na dan potpisivanja i bice objavljen bez odlaganja u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine.

Sarajevo, 3. avgust 2001. godine

Volfgang Petric

Visoki predstavnik